

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

м. Дніпро

25.02.2021

№ 54/2-р/к

Справа № 54/16-19

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Дніпропетровським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – територіальне відділення) в ході здійснення моніторингу проектів рішень та рішень органів влади, органів місцевого самоврядування було виявлено рішення виконавчого комітету Дніпровської міської ради від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» (далі – Рішення).

Рішенням від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» виконавчий комітет Дніпровської міської ради вирішив: (початок цитати) «комунальному підприємству «Теплоенерго» Дніпровської міської ради та комунальному підприємству «Коменергосервіс» Дніпровської міської ради вжити заходів щодо припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств» (кінець цитати).

На підставі Рішення комунальне підприємство «Теплоенерго» Дніпровської міської ради (далі – КП «Теплоенерго» ДМР) та комунальне підприємство «Коменергосервіс» Дніпровської міської ради (далі – КП «Коменергосервіс» ДМР), які мали ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку, припинили надання послуги централізованого постачання гарячої води.

У поясненнях комунальних підприємств відсутні об'єктивні підстави для відключення від послуги постачання гарячої води абонентам підприємств, які не мали заборгованості за спожиту послугу.

Таким чином, дії КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР щодо припинення надання послуги централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств (в тому числі тим, які не мали заборгованості за спожиті послуги з централізованого постачання гарячої води) на підставі рішення виконавчого комітету Дніпровської міської ради від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем шляхом часткової або повної відмови від придбання або реалізації товару за відсутності альтернативних джерел реалізації чи придбання.

За результатом розгляду справи № 54/16-19 адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

визнала дії виконавчого комітету Дніпровської міської ради щодо легітимації рішенням виконкому від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР, яке полягало в припиненні надання послуги з централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств (в тому числі тим, які не мали заборгованості за спожиті послуги з централізованого постачання гарячої води) порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції

Виконавчий комітет Дніпровської міської ради зобов'язано припинити зазначене вище порушення законодавства про захист економічної конкуренції у двомісячний термін.

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 54/16-19 про порушення виконавчим комітетом Дніпровської міської ради законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом сьомим статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання четвертого відділу досліджень і розслідувань від 27.10.2020 № 54-03/100п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням від 27.08.2019 № 54/17-рп/к адміністративною колегією Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного Комітету України розпочато розгляд справи № 54/16-19 за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях виконавчого комітету Дніпровської міської ради щодо прийняття рішення від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» (далі – Справа).
- (2) Адміністративною колегією Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного Комітету України виконавчому комітету Дніпровської міської ради листом від 11.10.2019 № 54-02/2217 були надані рекомендації від 14.10.2019 № 54/23-рп/к припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР, яке полягало у припиненні надання послуги з централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств (в тому числі тим, які не мали заборгованості за спожиті послуги з централізованого постачання гарячої води), шляхом приведення рішення від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» у відповідність до вимог законодавства про захист економічної конкуренції.
- (3) Відповідно до підпункту 7.5. пункту 7 Розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (зі змінами), Дніпропетровське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України змінено найменування на Південно-східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України 15 червня 2020 року.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (4) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (5) У розумінні Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Дніпровська міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України та законодавством України.
- (6) Для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених законодавством України, Міською радою створено виконавчий комітет Дніпровської міської ради.
- (7) Виконавчий комітет Дніпровської міської ради (і.к. 04052092). Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, 75, м. Дніпро.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

- (8) Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (9) Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.
- (10) Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (в редакції від 24 червня 2004 року №1875-IV (далі – ЗУ «Про ЖКП»), який був чинний на момент прийняття Рішення, комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодної та гарячої водою, водовідведенням, газопостачанням, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку встановленому законодавством.
- (11) Відповідно до пункту 4 статті 19 ЗУ «Про ЖКП», виконавцем послуг з централізованого опалення та послуг з централізованого постачання гарячої води для об'єктів усіх форм власності є суб'єкт господарювання з постачання теплової енергії (теплопостачальна організація).
Відповідно до пункту 31 Правил користування тепловою енергією, затверджених Постановою Кабінету міністрів України від 03 жовтня 2007 року №1198 забороняється діяльність або бездіяльність теплопостачальної організації, що призводить до часткового або повного припинення постачання теплової енергії мешканцям багатоквартирних будинків, які не мають заборгованості за спожиту теплову енергію.
- (12) Відповідно до частини 3 статті 16 ЗУ «Про ЖКП», комунальні послуги надаються споживачу безперервно, виключно за винятком часу перерви на:
- Проведення ремонтних і профілактичних робіт;
 - Міжопалювальний період для систем опалення;

- Ліквідацію наслідків аварій або дії обставин непереборної сили.
- (13) Відповідно до пункту 1 частини 1 статті 20 ЗУ «Про ЖКП», споживач має право одержувати вчасно та відповідної якості житлово-комунальні послуги згідно із законодавством та умовами договору на надання житлово-комунальних послуг.
 - (14) Відповідно до пункту 1 частини 2 статті 21 Закону України «Про ЖКП», виконавець зобов'язаний забезпечувати своєчасність та відповідну якість житлово-комунальної послуги згідно із законодавством та умовами договору.
 - (15) В той же час статтею 7 ЗУ «Про ЖКП» визначені повноваження органів місцевого самоврядування в сфері житлово-комунальних послуг, зокрема: забезпечення населення житлово-комунальними послугами необхідних рівня та якості та здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів у сфері житлово-комунальних послуг.
 - (16) Вказані норми закріплені і в Правилах надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2015 року №630 (далі - Правила).
 - (17) Відповідно до пункту 3 Правил, послуги надаються споживачам безперебійно, виключно за винятком часу перерв, визначених відповідно до частини третьої статті 16 Закону України "Про ЖКП".
 - (18) Відповідно до пункту 8 Правил послуги надаються споживачеві згідно з договором, що оформляється на основі типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.
 - (19) Відповідно до підпункту 1 пункту 32 Правил, виконавець послуги зобов'язаний своєчасно надавати споживачу послуги в установлених обсягах, належної якості, безпечні для його життя, здоров'я та які не спричиняють шкоди його майну, відповідно до вимог законодавства та цих Правил.
 - (20) Згідно з підпунктом 1 пункту 31 Правил виконавець має право у разі несвоєчасного внесення споживачем платежів за надані послуги нараховувати пеню у розмірі, встановленому законом та договором.

3. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (21) Рішенням від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» виконавчий комітет Дніпровської міської ради вирішив: (початок цитати) «комунальному підприємству «Теплоенерго» Дніпровської міської ради та комунальному підприємству «Коменергосервіс» Дніпровської міської ради вжити заходів щодо припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств» (кінець цитати).
- (22) В преамбулі Рішення зазначено, що це Рішення приймається «з метою забезпечення ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів у житлово-комунальному господарстві міста та у зв'язку із зниженням попиту на послугу з централізованого постачання гарячої води».

- (23) Поряд із цим, зазначено, що Рішення приймається відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», на підставі листів КП «Теплоенерго» ДМР від 04.09.2018 вх. 46/921 та КП «Коменергосервіс» ДМР від 06.09.2018 вх. №46/928.
- (24) Таким чином ініціаторами припинення надання послуг з централізованого постачання гарячої води абонентам були саме комунальні підприємства.
- (25) Слід зазначити, що законодавством у сфері житлово-комунальних послуг не передбачені повноваження органів місцевого самоврядування та теплопостачальних організацій щодо відключення послуги з централізованого постачання гарячої води споживачам.
- (26) Легітимація порушень законодавства про захист економічної конкуренції передбачає підтвердження правомірності протиправних діянь суб'єкта господарювання актом органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю.
- (27) Рішенням виконавчий комітет Дніпровської міської ради легітимував дії КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР щодо припинення послуги з централізованого постачання гарячої води їх абонентам на підставі листів даних підприємств.
- (28) Комунальне підприємство «Коменергосервіс» Дніпровської міської ради (і.к. 36639101), місцезнаходження: м. Дніпро, вул. Артільна, 6Б. Види діяльності: Код КВЕД 35.30 постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря. Відповідно до Статуту, підприємством є юридичною особою. Відповідно до п.2.2. Статуту підприємства, предметом діяльності підприємства, зокрема є постачання пари та гарячої води.
- Комунальне підприємство «Коменергосервіс» Дніпровської міської ради є комунальним унітарним комерційним підприємством, створеним відповідно до рішення Дніпропетровської міської ради від 15.07.2009 № 39/48 на базі відокремленої частини комунальної власності територіальної громади м. Дніпро.
- Підприємство визначено виконавцем послуг з централізованого опалення та гарячого водопостачання споживачів лівобережної частини міста Дніпро, з функцією транспортування та постачання теплової енергії.
- КП «Коменергосервіс» ДМР має виключне право на транспортування та постачання теплової енергії та гарячого водопостачання на закріплених за ним територіальних межах (на території розташування мереж, що знаходяться на його балансі, розташованих в лівобережній частині міста Дніпро).
- (29) Комунальне підприємство «Теплоенерго» Дніпровської міської ради (і.к. 32688148), місцезнаходження: м. Дніпро, проспект Дмитра Яворницького, 37. Види діяльності Код КВЕД 35.30 Постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря (основний). Відповідно до п.2.2 Статуту предметом господарської діяльності підприємства є надання обов'язкових послуг з централізованого опалення та інша діяльність, не заборонена чинним законодавством, в тому числі із надання послуг гарячого водопостачання.
- КП «Теплоенерго» ДМР виробляє теплову енергію, транспортує її магістральними і місцевими тепловими мережами та постачає її населенню, підприємствам, організаціям, установам незалежно від форм власності, згідно укладених договорів та угод. Теплова енергія, що виробляє КП «Теплоенерго» ДМР, подається всі райони міста та забезпечує теплом 3365 житлових будинків, 77 лікарень, 146 шкіл, 147 дитячих дошкільних закладів. Отже, КП «Теплоенерго» ДМР опалює близько 85% житлового фонду міста.
- КП «Теплоенерго» ДМР має виключне право на транспортування та постачання теплової енергії та гарячого водопостачання на закріплених за ним

територіальних межах (на території розташування його мереж, що знаходяться на його балансі).

- (30) Отже, товарними межами ринку на якому здійснювали діяльність КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР (далі – Підприємства) є послуги з централізованого постачання гарячої води.
- (31) Згідно інформації КП «Коменергосервіс» ДМР підприємство обслуговує споживачів Самарського, Індустріального та Амур-Нижньодніпровського районів міста Дніпро, зокрема ЦТП «Каруни» Каруни, 94-Т, ЦТП «Радистів, 3Б» вул. Радистів, 3Б, ВП-5а вул. Калинова, 108 К, ВП -6 вул. Байкальська, 82К, ВП-6д Донецьке шосе, 150 К, ВП – 7 вул. Березинська, 20 К, ВП-8 пров. Крушельницької, 10к, ВП-9 пров. Крушельницької, 12к, ЦТП-30 пров. Фестивальний, 18, ЦТП-223 вул. Миколи Міхновського, 6К.
- (32) Згідно інформації КП «Теплоенерго» ДМР межами надання послуги централізованого постачання гарячої води є територія Новокадацького, Чечелівського, Центрального, Шевченківського, Соборного, Амур-Нижньодніпровського, Індустріального, Самарського районів м. Дніпра. Поряд із цим підприємство зазначило, що послуга з централізованого постачання гарячої води надавалася за адресами: вул. Робоча, буд. 19, 21, 22а, 23, 23а, 24а; вул. Богданова буд. 1; вул. Кавалерійська, буд. 9, які знаходяться на території Чечелівського району.
- Територіальні межі надання послуги з централізованого постачання гарячої води закріплено рішенням Дніпровської міської ради від 19.07.2017 року №24/23 «Про надання дозволу на передачу основних фондів з балансу КП «Дніпровські міські теплові мережі» ДМР на баланс КП «Теплоенерго» ДМР.
- (33) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку послуги з централізованого постачання гарячої води визначено територію міста Дніпро, де розташовані діючі мережі гарячого постачання води, які знаходяться на обслуговуванні Підприємств.
- (34) Часові межі ринку відповідно до «Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку», затвердженій розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 року №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 року за № 317/6605 (далі – Методика), визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.
- Часовими межами* визначено 2018 рік.
- (35) В межах територій на яких розташовані мережі КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР не виявлено інших суб'єктів господарювання, з боку яких підприємства зазнають значної конкуренції. Споживачі послуг Підприємств з централізованого постачання гарячої води не мають можливості вибору іншого постачальника цих послуг через їх відсутність. Вказане підтверджується листом КП «Теплоенерго» ДМР від 16.09.2019 року № 2362, в якому підприємство зазначило, що не зазнавало конкуренцію з боку інших суб'єктів господарювання при наданні послуги з централізованого постачання гарячої води споживачам.
- (36) На запитання територіального відділення щодо наявності альтернативи послуги з централізованого постачання гарячої води КП «Теплоенерго» ДМР повідомило, що альтернативою зазначеної послуги є встановлення індивідуальних (квартирних) електричних бойлерів.

- (37) КП «Коменергосервіс» ДМР зазначило, що альтернативою послуг з централізованого постачання гарячої води є електричний побутовий водонагрівач, газовий або електричний котел, газова колонка.
- (38) Проте, встановлення газових або електричних котлів, газових колонок потребує додаткових, як фінансових так і часових витрат. Так, встановлення електричних або газових котлів потребує узгодження проекту для встановлення такого котла, купівлю такого котла, монтаж та його узаконення.
- (39) Слід зазначити, що не кожен пересічний споживач має можливість встановити електричний/газовий котел у своєму помешканні, в той час як для отримання послуги з централізованого постачання гарячої води необхідно лише мати доступ до мережі та сплачувати вартість послуги без понесення додаткових витрат.
- (40) Окрім того, певна категорія споживачів, отримують субсидії, що значно зменшує їх витрати на оплату послуги з гарячого водопостачання, в той час як встановлення газового/електричного котла потребує додаткових витрат.
- (41) В той же час, законодавством у сфері житлово - комунальних послуг України не передбачені повноваження органів місцевого самоврядування та теплопостачальних організацій в частині можливості заміни надання однієї комунальної послуги на іншу, зокрема встановлення споживачами електричних котлів, колонок тощо як альтернативи послуги з централізованого постачання гарячої води.
- (42) Отже, в межах території, на якій розташовані мережі КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР не виявлено інших суб'єктів господарювання, які б могли надавати ці послуги.
- (43) З урахуванням вищевикладеного становище КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР на ринку послуг централізованого постачання гарячої води в межах території розташування їх мереж у 2018 році мало ознаки монопольного (домінуючого).
- (44) Питання щодо припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води не проходило громадських слухань. Підприємства також повідомили, що обговорення з даного приводу не проводились.
- (45) Відповідно до пункту 24 Правил споживачі можуть відмовитися від отримання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води. Проте, всі споживачі не відмовлялися від вказаної послуги.
- (46) Слід зазначити, що на сайті: <https://e-dem.in.ua/dnipropetrovsk/Petition/View/747> міститься петиція жителів м. Дніпро, яка зібрала 431 підпис з проханням до Дніпровської міської ради щодо не прийняття рішення про задоволення пропозиції КП «Коменергосервіс» ДМР щодо припинення гарячого водопостачання мешканцям Лівобережної частини м. Дніпро. В петиції значиться, що припинення гарячого водопостачання спричинить тисячам жителів значної шкоди та погіршить їх умови проживання.
- (47) В той же час, КП «Коменергосервіс» ДМР звернулося листом від 05.09.2018 року № 1078 «Щодо припинення надання послуг гарячого водопостачання» на ім'я міського голови міста Дніпра Бориса Філатова, в якому значилося, що «з метою забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів у житлово-комунальному господарстві міста, в зв'язку зі зниженням попиту на послугу з централізованого гарячого водопостачання у населення та запобігання виробничих втрат, звертаємось з проханням надати доручення департаменту благоустрою та інфраструктури на

підготовку рішення виконавчого комітету про припинення гарячого водопостачання мешканцям м. Дніпра».

- (48) Будь-які обґрунтування зниження попиту на послугу з централізованого гарячого водопостачання у населення у цьому листі відсутні.
- (49) У своїй відповіді на вимогу територіального відділення, КП «Коменергосервіс» ДМР зазначило, що кількість абонентів яким надавалася послуга централізованого постачання гарячої води станом на 31.12.2017 року становить 34 455 особових рахунка, станом на 01.09.2018 року - 30307 особових рахунків. Фактичний обсяг надання послуг централізованого постачання гарячої води за 2017 рік - 27 883 986, 5 грн, за опалювальний період 2017-2018 років –24172290,1 грн. Щодо обґрунтування припинення послуг централізованого постачання гарячої води, то підприємство зазначило, що за період з 2016 року по 2018 рік загальний обсяг споживання даної послуги зменшився майже на 7 млн. грн. Також КП «Коменергосервіс» ДМР, зазначило, що несе збитки за рахунок того, що обсяг закупленої у КП «Дніпроводоканал» ДМР холодної води значно перевищує об'єм реалізованої гарячої води, у зв'язку зі зменшенням попиту ГВП, а також несе значні втрати за підігрів неспожитої гарячої води та борг споживачів за спожите гаряче водопостачання на кінець опалювального періоду 2017-2018 років – 21 580 787,97 грн (рівень сплати 10%).
- (50) В свою чергу КП «Теплоенерго» ДМР також звернулося з листом від 04.09.2018 №2199 на ім'я Дніпровського міського голови Філатова Б.А. «Щодо підготовки рішення про припинення надання послуг з централізованого постачання гарячої води».
- (51) У своїй відповіді на вимогу територіального відділення підприємство зазначило, що послуга централізованого постачання гарячої води надавалася категорії населення. Станом на 31.12.2017 року кількість абонентів, яким надавалася послуга централізованого постачання гарячої води складала 1378 абонентів, а станом на 01.04.2018 року – 1438 абонентів. Фактичний обсяг наданих КП «Теплоенерго» ДМР послуг з централізованого постачання гарячої води в період 2017 року складав – 412, 61 тис. грн. Впродовж опалювального періоду 2017-2018 років - 939,07 тис. грн. Окрім того, підприємство зазначило, що існує значна заборгованість споживачів м. Дніпра за надані КП «Теплоенерго» ДМР раніше послуги з централізованого опалення, що в свою чергу є порушенням Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.05 № 630. Станом на 01.09.2018 року загальна сума дебіторської заборгованості за спожиту теплову енергію споживачів таких категорій як «населення», «бюджетні організації» та «госпрозрахункові підприємства» перед КП «Теплоенерго» ДМР становить близько 568 281, 00 тис. грн. Як наслідок КП «Теплоенерго» ДМР має значну заборгованість за поставку природного газу перед ПАТ «НАК «НАФТОГАЗ України». Останній в свою чергу знижує обсяги (ліміти) постачання природного газу для підприємства. Таким чином, наявних обсягів достатньо лише для здійснення послуг з централізованого опалення. Отже підприємство змушене обов'язково надавати більш важливу послугу, за рахунок ненадання менш важливої послуги.
- (52) Окрім того підприємство зазначило, що заборгованість споживачів включає в себе заборгованість за послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, тому вказати кількість боржників та кількість споживачів, які сплачували за послугу з централізованого постачання гарячої води не має можливості.
- (53) Як було зазначено вище, у разі несвоєчасного внесення споживачем платежів за надані послуги виконавець послуги має право нараховувати пеню у розмірі, встановленому законом та договором.

- (54)Поряд із цим на питання територіального відділення чи проводилась претензійна робота зі споживачами по стягненню заборгованості, КП «Коменергосервіс» ДМР зазначило, що робота по стягненню дебіторської заборгованості проводиться на підприємстві. Зокрема підприємство направляє споживачам, які мають заборгованість за надані послуги вимоги про сплату такої заборгованості.
- (55)КП «Теплоенерго» ДМР довідкою від 28.11.2018 року №3005, зазначило, що станом на 01.09.2018 року заборгованість споживачів за використану теплову енергію складає 567 851,16 тис.грн, з них: населення – 502 244,30 тис.грн, бюджетні організації – 4 741,74 тис. грн; інші споживачі – 60 866, 54 тис. гривень.
- (56)Поряд із цим, Дніпровська міська рада листом від 22.03.2019 року № 7/29-10005 повідомила, що з метою ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, у зв'язку зі зниженням попиту на послуги з централізованого постачання гарячої води, Рішенням було припинено надання абонентам послуги з централізованого постачання гарячої води. Дніпровська міська рада зазначила, що обґрунтування щодо припинення надані в листах КП «Коменергосервіс» ДМР та КП «Теплоенерго» ДМР. Окрім того Дніпровська міська рада зазначила, що альтернативою послуги з централізованого постачання гарячої води у м. Дніпрі є водонагрівачі електричні, газові, тощо.
- (57)Слід зазначити, що у Рішенні підставою для припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств зазначено зниження попиту на послугу з централізованого постачання гарячої води. Але якщо у КП «Коменергосервіс» ДМР на 4148 особових рахунків (що складає 12% загального обсягу) і знизився попит на послугу з централізованого постачання гарячої води на момент припинення її надання порівняно з початком року, в якому відбулися зазначені події, то станом на 01.09.2018р. ще налічувалося 30307 особових рахунків, а у КП «Теплоенерго» ДМР кількість абонентів навіть збільшилась.
- (58)Договір на послугу з централізованого постачання гарячої води укладається з кожним споживачем окремо, а тому споживачі не можуть нести солідарну відповідальність за несвоєчасну сплату за послугу з централізованого постачання гарячої води, у разі несплати окремими споживачами за надану послугу.
- (59)Завдяки прийняттю Рішення, категорія споживачів, які сплачують за послуги з централізованого постачання гарячої води змушені залишатися без зазначеної послуги, оскільки решта споживачів не своєчасно сплачує за надані послуги.
- (60)В той же час, комунальні підприємства замість вирішення питання щодо стягнення заборгованості зі споживачів, які не сплачують за послугу з централізованого постачання гарячої води в індивідуальному порядку, як передбачено чинним законодавством, вирішили припинити надання цієї послуги за рахунок відключення усіх споживачів, а не за рахунок проведення претензійної роботи з окремими споживачами.
- (61)Отже, у поясненнях комунальних підприємств відсутні об'єктивні підстави для відключення від послуги постачання гарячої води абонентам підприємств, які не мали заборгованості за спожиту послугу.
- (62)Таким чином, дії КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР щодо припинення надання послуги централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств (в тому числі тим, які не мали заборгованості за спожиті послуги з централізованого постачання гарячої води) на підставі рішення виконавчого комітету Дніпровської міської ради від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» містять ознаки порушення

законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом часткової або повної відмови від придбання або реалізації товару за відсутності альтернативних джерел реалізації чи придбання.

- (63) У зв'язку з чим адміністративною колегією надані листом від 01.10.2019 №54-02/2163 КП «Теплоенерго» ДМР рекомендації від 27.09.2019 № 54/21-рк/к та листом від 30.09.2019 №54-02/2153 КП «Коменергосервіс» ДМР рекомендації від 27.09.2019 № 54/22-рк/к припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунути причини виникнення цього порушення та умови, що йому сприяють.
- (64) Виконком шляхом прийняття Рішення легітимізував вчинення КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (65) Таким чином, дії виконавчого комітету Дніпровської міської ради (і.к. 04052092) щодо легітимації рішенням виконкому від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР, яке полягало в припиненні надання послуги з централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств (в тому числі тим, які не мали заборгованості за спожиті послуги з централізованого постачання гарячої води) містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, що полягають у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції.
- (66) Адміністративною колегією виконавчому комітету Дніпровської міської ради листом від 11.10.2019 № 54-02/2217 були надані рекомендації від 11/10.2019 № 54/23-рк/к припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР, яке полягало у припиненні надання послуги з централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств (в тому числі тим, які не мали заборгованості за спожиті послуги з централізованого постачання гарячої води), шляхом приведення рішення від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» у відповідність до вимог законодавства про захист економічної конкуренції.
- (67) Листом від 28.10.2019 № 2674 КП «Теплоенерго» ДМР повідомило територіальне відділення про те, «що висновки викладені в даній рекомендації в будь-якому разі будуть враховані у діяльності Підприємства та, за наявності позитивних змін у стані розрахунків споживачів, зменшення рівня збитковості КП «Теплоенерго», а також рішення Дніпровської міської ради про поновлення надання послуг із централізованого постачання гарячої води та реалізовані у господарській діяльності КП «Теплоенерго»».
- (68) Листом від 21.10.2019 року № 1044 КП «Коменергосервіс» ДМР повідомило територіальне відділення про те, що:

КП «Коменергосервіс» ДМР є підприємством комунальної форми власності та під час здійснення своєї господарської діяльності, пов'язаної з наданням послуг централізованого опалення та гарячого водопостачання, відповідно до Статуту, зобов'язане виконувати рішення власника, в тому числі виконавчого комітету Дніпровської міської ради.

Якщо рекомендації зводились до відновлення КП «Коменергосервіс» ДМР надання послуг постачання гарячої води, то з урахуванням ст.ст. 17, 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» для цього, по-перше, необхідне відповідне рішення органу місцевого самоврядування.

По-друге, згідно постанови НКРЕКП №1749 від 10.12.2018р., для КП «Коменергосервіс» ДМР на послуги гарячого водопостачання на опалювальний період 2019- 2020 рр. тариф не встановлено.

По-третє, технологічний процес відновлення постачання гарячої води вимагає обслуговування відповідних мереж, їх часткового ремонту та приведення в стан, який дозволить належним чином надавати відповідні послуги. Для цього необхідний певний проміжок часу та, відповідно кошти які наразі в тариф на послуги постачання теплової енергії для КП «Коменергосервіс» ДМР не затверджено, а отже кошти для цієї мети – відсутні.

Враховуючи викладене вище, лише після отримання рішення органу самоврядування про відновлення надання послуги постачання гарячої води, встановлення компетентним органом тарифу на таку послугу, приведення мереж постачання гарячої води у належний стан, КП «Коменергосервіс» ДМР зможе відновити надання послуги постачання гарячої води споживачам.

(69) Враховуючи наведене, обидва підприємства повідомили про те, що готові поновити послуги централізованого постачання гарячої води, у разі, якщо в першу чергу, буде на це відповідне рішення виконавчого комітету ДМР.

(70) В листі від 02.04.2020 № 7/29-842 «Про розгляд рекомендацій» виконавчий комітет Дніпровської міської ради зауважив, що «зазначене рішення прийнято в межах повноважень, визначених Законом України Про місцеве самоврядування в Україні». Прийняття рішення ініційовано КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР з метою забезпечення ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів у житловому господарстві міста та у зв'язку зі зниженням попиту на послугу з централізованого постачання гарячої води. Аналітична інформація КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР свідчить про збільшення кількості встановлених приладів обліку споживачами послуг з централізованого постачання гарячої води та зменшення використання зазначеної послуги внаслідок використання споживачами індивідуальних (квартирних) електричних бойлерів, що фактично зменшує попит на зазначену послугу, проте не зменшує витрат підприємств з її виробництва, у тому числі з використання газу. Очевидно, що вартість виробництва гарячої води з використанням електроенергії є значно меншою, ніж її нагрівання за допомогою газу, саме це зумовлює відмову споживачів від послуги з централізованого постачання гарячої води та відповідне опломбування КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР вхідної запірної арматури мереж гарячого водопостачання. Також слід зазначити про помірну платіжну дисципліну споживачів послуг із централізованого постачання гарячої води та опалення, що, в свою чергу, призводить до невиконання зобов'язань підприємств перед постачальниками газу. Таким чином, економія використання паливно-енергетичних ресурсів у житловому господарстві міста дає змогу забезпечити мешканців міста та інших споживачів в опалювальні періоди якісною послугою з централізованого опалення. З огляду на наведені обставини виконавчим комітетом Дніпровської міської ради прийнято рішення від 18.09.2018 №940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води». Отже, у зв'язку із вищезазначеним, а також відсутністю суттєвого

обмеження чи спотворення конкуренції, збитків окремим особам чи суспільству провадження у справі №54/16-19 підлягає закриттю.

- (71) Слід зазначити, що прийняттям рішення від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» виконавчий комітет Дніпровської міської ради легітимізував КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР припинення надання послуги централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств (в тому числі тим, які не мали заборгованості за спожиті послуги з централізованого постачання гарячої води), чим порушили їх права за відсутності альтернативних джерел придбання послуги
- (72) Таким чином, рекомендації адміністративної колегії виконавчим комітетом Дніпровської міської ради не виконані, дії що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, не припинені.
- (73) Південно-східним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР були поставлені запитання чи перебуває наразі на балансі (знаходиться в оперативному користуванні, в оренді тощо) підприємств мережі та обладнання необхідне для надання послуги централізованого постачання гарячої води та в якому вони стані, а також чи можливо технічно на сьогодні відновити послугу централізованого постачання гарячої води; зазначити, які технічні заходи, крім отримання рішення органу самоврядування про відновлення надання послуги централізованого постачання гарячої води, встановлення компетентним органом тарифу на таку послугу, повинні зробити підприємства для відновлення надання послуги централізованого постачання гарячої води.
- (74) Листом від 30.07.2020 №593 КП «Коменергосервіс» ДМР повідомило, що після припинення постачання гарячої водивідповідні трубопроводи та насосне обладнання залишилось на балансі підприємства. Загальний стан трубопроводів – незадовільний, заміні підлягають майже 90% труб (35930 м різних діаметрів). Загальний стан запірної арматури – задовільний, заміні підлягають майже 60% засувок (майже 300 одиниць різних діаметрів). Загальний стан теплообмінників – задовільний, заміні підлягають майже 60% теплообмінників. Загальний стан баків акумуляторів – незадовільний, заміні підлягають майже 100% баків. Таким чином, технічно на сьогодні відновлення постачання гарячої води не можливо. Відновлення постачання можливо тільки після проведення заміни та капітальних ремонтів вказаного вище обладнання. По приблизним розрахункам для виконання таких робіт буде необхідно витратити близько 150 млн.грн. Кошти в такій сумі у підприємства відсутні та не передбачені в діючому тарифі. Технічний стан насосного обладнання – задовільний, але для початку роботи необхідно проведення 100% ревізії задіяного в процесі виробництва обладнання. Це потребує тривалого часу та залучення додаткових фахівців, оскільки в штаті підприємства в наявності обслуговуючий персонал тільки для забезпечення постачання теплової енергії згідно з затвердженим тарифом. Житлові будинки, заклади освіти та медичні заклади повністю переобладнали будинкові схеми на індивідуальні джерела гарячої води – електричні бойлери. Стоякові трубопроводи гарячої води майже повністю демонтовано. Це робить постачання гарячої води технічно залежним від робіт по відновленнюбудинкових мереж згідно проектних рішень, які діяли під час будівництва. Скільки це потребує часу та коштів невідомо. Згідно норм діючого законодавства всіх споживачів гарячої води повинно бути обладнано відповідними лічильниками, у цінах 2019 року це потребує 10500 тис.грн. Кошти на проведення таких робіт у підприємства також відсутні.
- (75) КП «Теплоенерго» ДМР листом від 16.07.2020 №1580 повідомило, про те, що на балансі підприємства перебувають мережі та обладнання, необхідні для надання послуги централізованого постачання гарячої води, які знаходяться в незадовільному

стані. Тарифними надходженнями не передбачено утримання обладнання, необхідного для надання послуги централізованого постачання гарячої води. Зазначені мережі та обладнання не обслуговувались та на них не виконувались ремонтні роботи.

- (76) Отже, за інформацією підприємств незадовільний стан обладнання унеможлиблює на сьогодні відновлення послуги централізованого постачання гарячої води.

4. ВИСНОВКИ У СПРАВІ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ПОРУШЕННЯ

- (77) Відповідно до статті 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.

- (78) Таким чином, дії виконавчого комітету Дніпровської міської ради (і.к. 04052092) щодо легітимації рішенням виконкому від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР, яке полягало в припиненні надання послуги з централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств (в тому числі тим, які не мали заборгованості за спожиті послуги з централізованого постачання гарячої води) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧІВ ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (79) Листом від 16.11.2020 № 54-02/3816 виконавчому комітету Дніпровської міської ради направлено копію подання про попередні висновки від 27.10.2020 № 54-03/100п у справі №54/16-19.
- (80) На подання про попередні висновки від 27.10.2020 № 54-03/100п у справі №54/16-19 виконавчий комітет Дніпровської міської ради пояснень та заперечень не надав.

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (81) Дії виконавчого комітету Дніпровської міської ради (і.к. 04052092) щодо легітимації рішенням виконкому від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР, яке полягало в припиненні надання послуги з централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств (в тому числі тим, які не мали заборгованості за спожиті послуги з централізованого постачання гарячої води) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядження Антимонопольного комітету України від

23.02.2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за № 291/5482 (із змінами), та пунктом 32 Правил розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії виконавчого комітету Дніпровської міської ради (і.к. 04052092) щодо легітимації рішенням виконкому від 18.09.2018 року № 940 «Про припинення надання послуги з централізованого постачання гарячої води» порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку КП «Теплоенерго» ДМР та КП «Коменергосервіс» ДМР, яке полягало в припиненні надання послуги з централізованого постачання гарячої води абонентам підприємств (в тому числі тим, які не мали заборгованості за спожиті послуги з централізованого постачання гарячої води) порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Зобов'язати виконавчий комітет Дніпровської міської ради припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, у двомісячний термін.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова
адміністративної колегії

Лариса ГРЕЧАНА

Члени колегії:

Євген ВАРНАКОВ

Іван ДУБІЧ

Наталія ІГНАТЕНКО

Секретар колегії:

Марина ШКУРКО